

Lungebetennelse er en betennelsesprosess i selve lungevevet forårsaket av bakterier, virus eller sopp. Lungebetennelse forekommer hyppigst hos barn og gamle. Symptomene er redusert allmenntilstand, feber, hoste og tung pust. Jo mer betent lungevevet er, desto tyngre blir det å puste. Noen ganger hemmes oksygenopptaket, det blir vanskelig å puste og det oppstår en svært farlig tilstand.

Bakgrunn

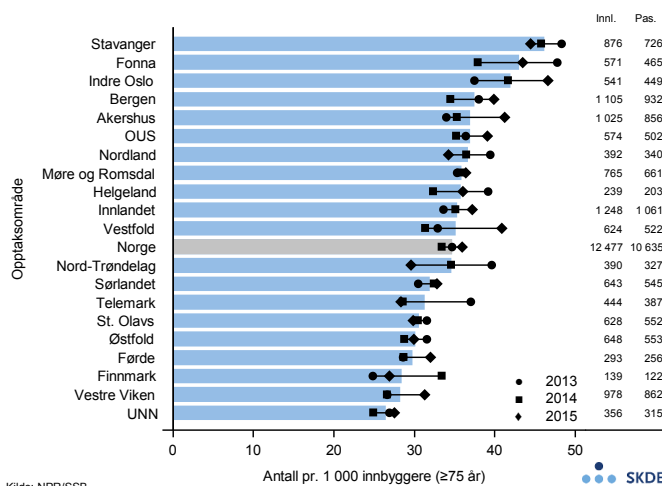
Hos gamle kan infeksjoner utvikles langsomt og diagnosen kan være vanskeligere å stille da feber og hoste kan mangle slik at redusert allmenntilstand er eneste symptom. Forvirring kan være et tegn på lavt oksygenopptak som kan medføre fall og besvimelse. Eldre med svekket immunforsvar må gis antibiotikabehandling så raskt som mulig ved bakteriell lungebetennelse. De fleste behandles av fastlegen, men noen er så syke at de må legges inn i sykehus for mer intensiv behandling.

Resultater

Blant eldre er det ca. 12 500 innleggelser med lungebetennelse som hoveddiagnose pr. år. Gjennomsnittsalderen på pasientene er 84,5 år og omtrent lik andel av begge kjønn. Gjennomsnittlig liggetid er på 7 dager. Bosatte i opptaksområdet Stavanger legges inn 70 % oftere enn bosatte i opptaksområdet UNN.

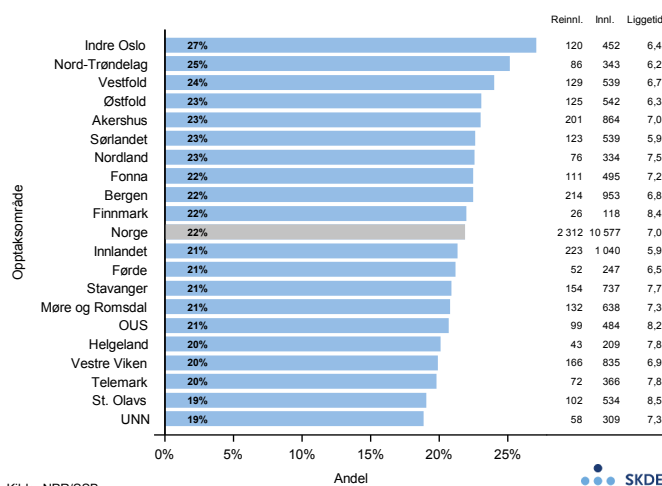
Andel reinnleggelser innen 30 dager etter utskrivelse er 22 % for hele landet. Det er en samvariasjon mellom liggetid ved primærinleggelsen og andel som reinnlegges i løpet av 30 dager, lang liggetid henger sammen med færre reinnleggelser

22% av de som legges inn på sykehus for lungebetennelse dør i løpet av de første 30 dager etter siste innleggelse og etter ett år er 42 % døde. Til sammenligning dør 8 % pr. år i Norge av alle personer 75 år og eldre.

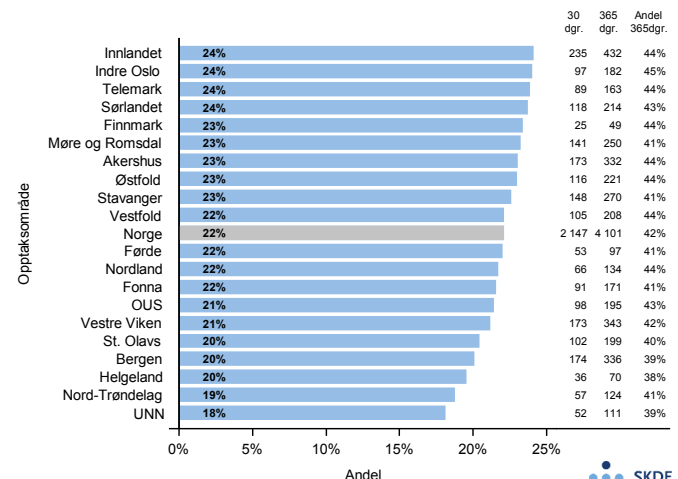
Kilde: NPR/SSB

Akutte innleggelser pr. 1000 innb. justert for kjønn og alder. Gj.snittlig ant. pasienter og innb. pr. år.

Kilde: NPR/SSB

Reinnleggelser som andel av primærinleggelse, justert for kjønn og alder. Gj.snittlig ant. reinnl., primærinnl. og liggetid for primærinnl.

Kilde: NPR/SSB

Andel døde innen 30 dgr etter siste innleggelse, justert for kjønn og alder. Gj.snittlig ant. døde innen 30 dgr, ant. og andel døde innen ett år.

Kommentarer

Variasjonen mellom opptaksområdene i innleggelser for lungebetennelse vurderes som moderat. Både andelen som reinnlegges og andelen som dør innen 30 dager, varierer lite mellom opptaksområdene.

Det er tydelig samvariasjon mellom gjennomsnittlig liggetid ved primærinleggelsen og andelen som reinnlegges. Variasjonen i reinnleggelser og dødelighet trenger imidlertid ikke å være et uttrykk for forskjeller i kvalitet, men kan også skyldes ulik organisering av tjenesten. For eksempel vil ulik terskel for innleggelse påvirke både antallet reinnleggelser og andel døde innen 30 dager.

Eldre pasienter som blir innlagt i sykehus med hoveddiagnose lungebetennelse, fremstår som alvorlig syke, med lang liggetid, høy andel reinnleggelser og høy andel som dør innen både 30 dager og ett år.